

ADI:
SOYADI:
NO:
SINIF:

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

I. DÖNEM I. YAZILI SINAVI

..... ORTAOKULU

PUAN

8. SINIF

A) Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız. (20 PUAN)

Fransız İhtilali’nin, tüm dünyaya yaymış olduğu “milliyetçilik” fikrinden özellikle çok uluslu devletler olumsuz etkilenmiştir.

Tanzimat ve Islahat Fermanları Osmanlı ülkesindeki azınlıkların ayaklanmalarını önleyerek onların devlete bağlılığını artırmak amacıyla ilan edilmiştir.

Osmanlı Devleti’nde yaşayan halkın tamamını din, dil, ırk ve etnik yapısı dikkate alınmadan aynı haklara sahip olduğunu savunan fikir akımı “İslamcılık”tır.

Selanik’in deniz ve demir yolu bağlantısına sahip olması ulaşım alanında geliş olduğunu gösterir.

Osmanlı’da dinî ağırlıklı eğitim kurumları olan medreselerin yanında Avrupa tarzı eğitim veren modern okulların olması eğitim-öğretimde birlik olduğunu gösterir.

Mustafa Kemal’in 31 Mart Ayaklanmasını bastıran Hareket Ordusu’nda yer alması onun Meşrutiyet yanlısı olduğunu kanıtlar.

Mustafa Kemal’in Trablusgarp’ta yerel kuvvetleri teşkilatlandırarak İtalyanlara karşı başarı elde etmesi ondaki; “teşkilatçılık” ve “liderlik” özelliklerinin varlığını gösterir.

Mustafa Kemal’in Sofya’da üst düzey toplantı, balo ve davetlere katılması onun Doğu kültürünü daha yakından tanımasını sağlamıştır.

Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı’na katılarak Kapitülasyonlardan ve dış borçlardan kurtulmak istemiştir.

Savaş öncesi İttifak grubunda bulunan savaş başladığında İtilaf grubuna geçen devlet Fransa’dır.

B) Aşağıda verilen boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10 PUAN)

İTTİFAK	TEHCİR	İTİLAF	TERHİS
EKONOMİK	ÇANAKKALE	MÜCADELECİ	

- 1) I. Dünya savaşının nedenleri arasında sömürgeciliğin olması; devletler arasında ..... rekabetin olduğunu kanıtlar.
- 2) Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı sırasındaki Ermeni Sorununu çözmek için ..... Kanunu’nu çıkarmıştır.
- 3) Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı orduları..... edilmiştir.
- 4) Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı’nda sadece ..... Cephesi’nde kesin zafer kazanmıştır.
- 5) Mondros Ateşkesi’nin imzalanması karşısında Mustafa Kemal ..... bir tutum sergilemiştir.

C) Aşağıda verilen kavramlar ile açıklamaları eşleştiriniz. (10 PUAN)

1	MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI	Güçsüz bir devletin güçlü bir devlet tarafından yönetilmesi. (.....)
2	MANDA VE HİMAYE	Osmanlı Devleti’nin topraklarını paylaşımına açan belgedir. (.....)
3	PANSLAVİZM	Ermenilerin zararlı faaliyetlerini engellemek amacıyla çıkarılan yasa. (.....)
4	SEVK VE İSKÂN KANUNU	Irak cephesinde 13 bin İngiliz askerini tutsak aldığımız zaferin adı. (.....)
5	KUT-ÜL AMARE	Rusya’nın tüm Slav ırklarını bir çatı altında birleştirmeyi istediği siyaset. (.....)

D) Aşağıda verilen açıklamalarda hangi kavramın belirtilmiş olduğunu işaretleyiniz. (8 Puan)

Osmanlı Devleti'nde yabancılara verilen ekonomik, adli, idari vb. hak ve ayrıcalıklar.

MİLLİYETÇİLİK

KAPİTÜLASYON

MEŞRUTİYET

BATICILIK

Selanik şehrinde Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeni gibi milletler yaşamaktaydı.

ULUS DEVLET

MONARŞİK DEVLET

CUMHURİYET

ÇOK ULUSLU DEVLET

Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir.

İLERİ GÖRÜŞLÜ

İNKILAPÇI

TEŞKİLATÇI

EVRENSEL

Türk halkı tarafından kurulan bölgesel silahlı direniş kuvvetlerine verilen ad.

KUVÂ-YI İNZİBATİYE

DÜZENLİ ORDU

YAYA ve MÜSELLEM

KUVÂ-YI MİLLÎYE

F) Mondros Ateşkes Antlaşması maddelerini yorumları ile eşleştiriniz. (10 Puan)

1- İç güvenliği sağlayacak kuvvetler dışında Osmanlı orduları terhis edilecek.

2- İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum karşısında, herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahip olacak. (Madde 7)

3- Vilayet-i Sitte'de (Altı Doğu Anadolu ili: Sivas, Erzurum, Bitlis, Van, Diyarbakır, Elazığ) herhangi bir karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu bölgeleri işgal edebilecektir. (24. madde)

4- Hükûmet haberleşmesi dışındaki telsiz, telefon, telgraf ve kabloları İtilaf Devletleri kontrol edecektir.

5- Toros tünelleri, deniz işletmeleri ve demiryolları İtilaf Devletleri kontrolüne bırakılacaktır.

İşgaller sırasında İtilaf devletleri ulaşım alanında hızlı hareket etmek istemiştir.

İtilaf Devletlerinin Doğu illerinde bir Ermeni Devleti kurma planları bulunmaktadır.

İtilaf Devletleri yaptıkları işgallere hukuki bir dayanak oluşturmak istemişlerdir.

Osmanlı toprakları savunmasız bırakılmak istenmiştir.

Türk milletinin işgallerden haberdar olmasını engellemek istemiştir.

E) Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (6*7=42 Puan)

1

Mustafa Kemal'in doğduğu, eğitimini sürdürdüğü Selânik, Makedonya'nın en büyük şehirlerinden biriydi. Selanik şehri, 1871'de Vardar Vadisi boyunca döşenmeye başlanan demir yolu ile 1888'de Üsküp'e, 1894'te Manastır'a kadar bağlanmıştı. Şehirde birçok dinden, mezhepten ve milletten insan bir arada yaşamaktaydı. Selanik önemli bir liman merkezi olmanın yanında canlı bir ticari hayata da sahipti. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplar kısa zamanda bu şehre ulaşabiliyordu.

Verilenlerden hareketle, Selanik şehri ile ilgili olarak;

- I. Çok uluslu bir yapıya sahip olduğu,
- II. Ulaşım alanında gelişme gösterdiği,
- III. Avrupa ile etkileşime kapalı olduğu,
- IV. Gelişmiş bir ekonomiye sahip olduğu

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II.   B) I, II ve III.   C) I, II ve IV.   D) I, II, III ve IV.

2

"Tanzimat Fermanı sadece iç dinamiklerden kaynaklanmış olamaz. Osmanlı Devleti'nin zayıflamasıyla birlikte ülkedeki gayrimüslimler üzerindeki hâkimiyetini artırmak isteyen Batılı ülkelerin de tesiri son derece önemlidir." **diyen bir tarihçi Tanzimat Fermanı'nın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?**

- A) Can ve mal güvenliğini devlet güvencesine alması
- B) Azınlıkları kanun önünde eşit kabul eden bir belge oluşu
- C) Ferman'ın ilanında yabancı devletlerin etkisinin bulunması
- D) Osmanlının dağılmasının önüne geçmek için alınan bir tedbir olması

3

Balkan Savaşı sonunda kaybedilen topraklardan Anadolu'ya gelen göçmenlerin, Anadolu'nun demografik, ekonomik ve sosyal yapısına büyük etkileri olmuştur. Balkan Savaşlarından I. Dünya Savaşı'nın başına kadar 400 000 kadar muhacir Anadolu'ya göç ederek iskân edilmiştir. Bu döneme ait arşiv belgelerinin tamamen tasnif edilmemiş olması nedeniyle şu anda kesin rakamlar vermek oldukça zordur. Kurtuluş Savaşı'na giden süreçte millî bir Türk Devleti'nin temellerinin atılmasına katkıda bulunmuştur. Askerî açıdan bakıldığında da yıllardır savaşlarla azalan Anadolu nüfusu güçlenmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'nun etnik yapısında Türk nüfus ağırlık kazanmıştır.
- B) Balkanlarda Müslüman nüfus azalmıştır.
- C) Yapılan göç hareketi, beraberinde birçok sonucu da doğurmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemiştir.

- 4** Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasını genel, özel ve görünen nedenler olmak üzere üç ana başlık altında toplayabiliriz.

Buna göre,

- I. Almanya ile Fransa arasında yaşanan Alsas-Loren sorunu,
- II. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımı,
- III. Ülkeler arasında yaşanan silahlanma yarışı

nedenlerinden hangileri Birinci Dünya Savaşı'nın özel nedenleri içerisinde yer alır?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

- 5** Almanya, Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa katılmasıyla:

Yeni cepheler açarak savaşı geniş alanlara yaymayı amaçlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan faydalanmak istemiştir.

Osmanlı halifesinin gücünden faydalanarak İngilizleri sömürgelerinde zor duruma düşürmek

Osmanlı Devleti'nin insan gücünden faydalanmak istemiştir.

Buna göre numaralandırılmış cümlelerin hangisinde Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında savaşa sokmak istemesindeki dini sebep verilmiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

6

CEPHELER		
Taarruz Cepheleri	Savunma Cepheleri	Müttefiklere Yardım Amacıyla Açılan Cepheler
1. Kafkas Cephesi 2. Kanal Cephesi	1. Çanakkale Cephesi 2. Irak-Musul Cephesi 3. Hicaz-Yemen Cephesi 4. Suriye- Filistin Cephesi	1. Makedonya Cephesi 2. Galiçya Cephesi 3. Romanya Cephesi

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda savaştığı cephelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geniş bir alanda savaşmıştır.
B) Topraklarını korumayı amaçlamaktadır.
C) Diğer devletlere de yardım etmektedir.
D) Sadece kara savaşları yapmıştır.

- 7** Mustafa Kemal'i etkileyen Türk ve yabancı aydınlar vardır. Bunlardan Namık Kemal onu vatan sevgisi, Ziya Gökalp Türkçülük, Tevfik Fikret inkılapçılık, Mehmet Emin Yurdakul milliyetçilik, Fransız aydınlar ise milli egemenlik, hürriyet ve eşitlik gibi konularda etkilemişlerdir.

Buna göre dönemin aydınları Mustafa Kemal'in daha çok hangi açıdan gelişimine katkıda bulunmuşlardır?

- A) İleri görüşlülük   B) Askeri yetenek   C) Fikirsal gelişim   D) Sanatçılık yönü

